

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **P. H.**, zastoupený Mgr. Vítem Brožkem, advokátem se sídlem Na Kovárně 472/8, Praha 10, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Nymburk**, se sídlem Palackého třída 54/255, Nymburk, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2016, č. j. 47 A 12/2015 - 128,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Víta Brožka **se určuje** částkou 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobce dne 13. 4. 2015 doručil žalovanému žádost o zápis poznámky spornosti ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), a to k pozemku parc. č. X se stavbou rodinného domu č. p. X, pozemku parc. č. X a pozemku parc. č. X se stavbou technické vybavenosti bez č. p., vše v k. ú. O., obec O., okr. N. Žádost o zápis poznámky spornosti zdůvodňoval tím, že již od 2. 12. 2003 je u Okresního soudu v Nymburce vedeno pod sp. zn. 8 C 1245/2003 řízení o žalobě na určení vlastnictví ke shora uvedeným nemovitostem.

[2] Žalovaný na uvedenou žádost reagoval sdělením ze dne 28. 4. 2015, č. j. Z-2480/2015-208, ve kterém uvedl, že žádost neobsahuje žalobní návrh opatřený podacím razítkem příslušného soudu, jak požaduje ust. § 24 odst. 1 věta první katastrálního zákona, a proto vyzval stěžovatele, aby předložil originál nebo úředně ověřenou kopii žalobního návrhu opatřenou podacím razítkem příslušného soudu ve lhůtě do 15-ti dnů s tím, že bez předložení této listiny nelze poznámku spornosti zapsat. Na toto sdělení reagoval žalobce podáními ze dne 13. 5. 2015 a 15. 5. 2015. Žalovaný následně sdělením ze dne 9. 6. 2015 informoval žalobce o tom, že předložené listiny neosvědčují splnění podmínek pro to, aby na jejich základě mohla být poznámka spornosti do katastru nemovitostí vyznačena. Navazujícím sdělením ze dne 25. 6. 2015 žalovaný žalobci oznámil, že z důvodů nedoložení potřebných listin bylo řízení o jeho žádosti ukončeno. Na toto sdělení žalobce reagoval řadou podání stížnostního charakteru, v nichž namítal nesouhlas s postupem žalovaného, jemuž současně začal vytýkat podíl na trestné činnosti a nekompetentnost jeho pracovníků. Žalovaný na tato podání odpověděl písemností ze dne 16. 7. 2015, ve které shrnul průběh vyřizování žádosti žalobce a setrval na svém dosavadním závěru, že předmětné žádosti nebylo možno vyhovět.

II.

[3] Dne 16. 7. 2015 doručil žalobce krajskému soudu žalobu, kterou se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného (nezákonný zásah spatřoval v tom, že žalovaný u nemovitých věcí evidovaných na LV č. X a X v k. ú. O. neprovedl zápis poznámky spornosti). Tuto žalobu krajský soud usnesením ze dne 30. 10. 2015, č. j. 47 A 12/2015 - 55, odmítl pro opožděnost. Uvedené usnesení bylo ke kasační stížnosti žalobce zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2016, č. j. 7 As 290/2015 - 19.

[4] Krajský soud poté vydal rozsudek ze dne 18. 8. 2016, č. j. 47 A 12/2015 - 128, kterým žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že nevyznačení poznámky spornosti žalovaným není nezákonným zásahem. Žalobcem předložené doklady neodůvodňují provedení zápisu poznámky spornosti do katastru nemovitostí. Podle § 24 katastrálního zákona je podmínkou pro vyhovění návrhu na zápis poznámky spornosti, aby navrhovatel prokázal, že své právo kvalifikovaně uplatnil u soudu. Předloženými doklady žalobce pouze osvědčil, že jím podaná žaloba na určení vlastnického práva k nemovité věci byla civilním soudem pravomocně odmítnuta a soud se jí odmítl věcně zabývat. Na danou situaci je proto třeba nahlížet tak, jako by určovací žaloba nebyla podána. Podmínka obsažená v § 24 katastrálního zákona tudíž nebyla naplněna. Na tom nic nemění ani žalobcem následně podaná žaloba pro zmatečnost, kterou žalobce brojil proti usnesení civilního soudu o odmítnutí jeho žaloby. S ohledem na výše uvedené krajský soud shledal, že žalobcem předložené doklady nebyly způsobilým podkladem pro zápis poznámky spornosti, jak požaduje § 24 odst. 1 katastrálního zákona. Žalovaný proto nemohl jeho návrhu na zápis poznámky spornosti vyhovět. Postupem žalovaného tedy nedošlo k nezákonnému zásahu do práv žalobce.

III.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel předně

poukázal na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z důvodu nevypořádání žalobních námitek a převzetí právních názorů žalovaného. Krajský soud rovněž opomenul vypořádat důkazy navržené stěžovatelem. Žalovaný pak pochybil, pokud nevyhověl jeho návrhu na zápis poznámky do katastru nemovitostí. Postup žalovaného byl svévolný a v rozporu se zákonem [§ 24 odst. 1 katastrálního zákona a § 985 zákona č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník")]. Podle § 24 odst. 1 katastrálního zákona nebyl žalovaný oprávněn požadovat po stěžovateli doklady stran předmětného soudního řízení na určení vlastnického práva k nemovité věci. Žalovaný měl dle názoru stěžovatele bezodkladně po podání návrhu provést z úřední povinnosti požadovaný zápis poznámky spornosti. Jelikož tak neučinil, dopustil se nezákonného zásahu. Krajský soud nevycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době napadeného jednání žalovaného. Krajský soud nesprávně interpretoval § 24 katastrálního zákona, který vysloveně neuvádí, jak a čím je třeba doložit návrh na zápis poznámky spornosti. Také doložením podání žaloby pro zmatečnost lze naplnit podmínky obsažené v § 24 odst. 1 katastrálního zákona. Krajský soud nezohlednil porušení ústavních práv stěžovatele, práv vyplývajících z Listiny základních práv a svobod (čl. 2 a čl. 4), ani ustálenou soudní praxi. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušit rozsudek krajského soudu a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

IV.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost v dané věci, vážil Nejvyšší správní soud nejprve její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[10] Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. také další výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Citované ustanovení tedy limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným a námitkám, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoliv je

uplatnit mohl (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz).

[11] V nyní projednávané věci se jedná o případ, kdy bylo předchozí usnesení krajského soudu zrušeno výlučně z procesních důvodů. Krajský soud totiž tímto usnesením žalobu odmítl pro opožděnost. Nejvyšší správní soud pak shledal závěr o opožděnosti žaloby nesprávným. Námitky uplatněné v nové kasační stížnosti se přitom již otázky včasnosti žaloby netýkají a směřují proti věcnému posouzení žaloby. Ve světle výše citované judikatury je tedy kasační stížnost přípustná.

[12] Nejvyšší správní soud se dále zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí soudu skutečně nepřezkoumatelné, či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí vyplývat především vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

[14] Nejvyšší správní soud nepominul ani nález Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Ostatně Ústavní soud i v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: „[s]*oudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny*“.

[15] Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo*

o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné". V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 133/2004, pak vyslovil Nejvyšší správní soud názor, že: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*". Nejvyšší správní soud též vyslovil v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*". Judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, který byl uveřejněn pod č. 689/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je jinak společný závěr, že „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka řízení klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá*".

[16] Nejvyšší správní soud s poukazem na shora uvedené konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvážil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Ponechat stranou nelze okolnost, že obsah odůvodnění rozhodnutí správního soudu v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči tomuto rozhodnutí ze strany účastníků řízení. Pokud by vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo žalobní námitky a zásadní argumentaci, o níž se opírá, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.

[17] Napadený rozsudek vyhovuje výše uvedeným kritériím přezkoumatelnosti. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů posoudil postup žalovaného jako zákonný a naopak, z jakých

důvodů shledal nedůvodnými žalobní námitky stěžovatele. Byť si jistě lze představit ještě podrobnější vypořádání uplatněných námitek, nezpůsobuje způsob zvolený krajským soudem nutnost zrušení jeho rozsudku. Uvedený postup krajského soudu odpovídá konstantní judikatuře, podle níž není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v žalobě, či v replice a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09, sp. zn. IV. ÚS 919/14 ze dne 10. 12. 2014). Z odůvodnění je jednoznačně patrné také to, z jakých důvodů krajský soud nepovažoval za nutné provádět důkazy navrhované stěžovatelem. Krajský soud nepochybil ani v tom, že vyhodnotil jako správnou argumentaci žalovaného a její závěry, podpořené logickou argumentací a relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, převzal do svého rozhodnutí (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil námitce poukazující na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Ostatně stěžovatel proti závěrům v něm vysloveným v kasační stížnosti obsáhle brojí a na mnoha místech s nimi polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, oba dostupné na www.nssoud.cz).

[18] Stěžovatel dále dovozoval existenci nezákonného zásahu žalovaného z důvodu, že neprovedl na základě stěžovatelem předložených listin poznámku spornosti ve smyslu § 24 odst. 1 katastrálního zákona.

[19] Podle § 24 odst. 1 katastrálního zákona není-li stav zapsaný v katastru v souladu se skutečným právním stavem, osoba, jejíž věcné právo je dotčeno, se domáhá odstranění nesouladu, a prokáže- li, že své právo uplatnila u soudu, zapíše se na její žádost do katastru poznámka spornosti zápisu. Obdobně se zapíše do katastru poznámka spornosti zápisu i v případě, že někdo tvrdí, že je ve svém právu dotčen zápisem provedeným do katastru bez právního důvodu ve prospěch jiného a žádá, aby to bylo v katastru poznamenáno. Poznámku spornosti zápisu, která působí proti zápisu provedenému na základě napadeného právního jednání a na něj navazujícím zápisům, zapíše katastrální úřad také na základě oznámení soudu o podané žalobě nebo na základě doloženého návrhu žalobce, pokud žalobce podal žalobu o určení, že právní jednání, na jehož základě má být zapsáno právo do katastru, je neplatné, zdánlivé nebo zrušené.

[20] Nejvyšší správní soud považuje za nutné předně poukázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 1. 2012, č. j. 4 Aps 4/2011 - 68, v němž soud mj. s odkazem na usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98, uvedl, že závěr v něm vyslovený lze aplikovat „*i ve vztahu k soudní ochraně proti provedení či neprovedení poznámky do katastru nemovitostí. Poznámky jsou podle § 14 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. úkony příslušného orgánu republiky, které jsou určeny k vyznačení skutečnosti nebo poměru vztahujícího se k nemovitosti nebo osobě a které nemají vliv na vznik, změnu nebo zánik práva. Katastrální úřad přitom podle § 9 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb. zapíše poznámku na základě některého ze zde vyjmenovaného doručeného rozhodnutí nebo oznámení soudu, správce daně, správce podniku, vyvlastňovacího úřadu, soudního exekutora, osoby oprávněné provádět veřejné*

dražby podle zvláštního právního předpisu, insolvenčního správce či k doložení návrhu toho, v jehož prospěch má být poznámka zapsána. Při zápisu poznámkou přitom katastrální úřad podle odstavce druhého téhož ustanovení postupuje přiměřeně jako při zápisu do katastru nemovitostí formou záznamu. Katastrální úřad stejně jako v případě zápisu formou záznamu tedy při zápisu poznámky do katastru nemovitostí nerozhoduje o vlastnickém právu, nýbrž z úřední povinnosti a bez vlastní rozhodovací pravomoci vyznačuje změnu právních poměrů k nemovitostem nastalou v důsledku rozhodnutí jiného orgánu či úkonu třetí osoby. Tato činnost tak nemůže být považována za rozhodnutí o věci, která vyplývá ze soukromoprávních vztahů, a nemůže založit pravomoc civilních soudů podle části páté občanského soudního řádu (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů ze dne 31. 1. 2007, č. j. Konf 30/2006 - 5, publikované pod č. 1244/2007 Sb. NSS). Zápisem poznámky katastrální úřad o ničem nerozhoduje a toliko zaznamenává právní skutečnosti nastalé nezávisle na vůli osob, kterým náležejí věcná práva k nemovitostem evidovaným v katastru. Z tohoto důvodu poznámka stejně jako záznam představuje pouhý faktický úkon spočívající v provedení nebo neprovedení zápisu do státem vedené evidence nemovitostí a pro absenci formy správního rozhodnutí tak zde nepřipadá v úvahu soudní ochrana žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. Jediný rozdíl mezi zápisem formou záznamu a poznámky tak představuje pouze to, že záznamem se podle § 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb. zapisuje vznik, změna nebo zánik práva k nemovitostem, které nastaly ze zákona nebo rozhodnutím jiného orgánu, zatímco poznámkou se podle § 9 odst. 1 a § 14 odst. 3 téhož zákona zapisují právní skutečnosti, které se vztahují k nemovitostem určitého vlastníka. Poznámky tak mají pouze informativní charakter a jejich smyslem je upozornit případného zájemce o nabytí věcného práva k nemovitosti na její možné právní vady. I takový zápis do katastru nemovitostí však svojí intenzitou zasahuje do právní sféry vlastníka nemovitosti, neboť mu ztěžuje uskutečnění jejího případného úplatného převodu na jinou osobu. Proto i poznámku je zapotřebí považovat za takový úkon katastrálního úřadu, který představuje zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Také soudní ochrany proti provedení či neprovedení poznámky do katastru nemovitostí podle § 9 zákona č. 265/1992 Sb. se proto lze ve správním soudnictví domáhat v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s.“

[21] Jak dále uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2014, č. j. 3 Aps 6/2013 - 33, bylo na „*stěžovatelích, aby samotnou otázku vlastnictví vydaných pozemků uplatnili u příslušného obecného soudu žalobou na určení vlastnictví nemovitosti vůči „evidovaným“ vlastníkům (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 2147/1999, 20 Cdo 1897/98, a 3 Cdon 991/96). V této souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že pokud stěžovatelé své právo uplatní, právní úprava § 24 nového katastrálního zákona (256/2013 Sb.) v návaznosti na § 985 a § 986 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, jim umožňuje zápis tzv. poznámky spornosti zápisu do katastru nemovitostí s právními účinky vůči zápisům prováděným do budoucna*“. Takový výklad ostatně odpovídá i § 985 občanského zákoníku, na něž se stěžovatel odvolával: „*Není-li stav zapsaný ve veřejném seznamu v souladu se skutečným právním stavem, může se osoba, jejíž věcné právo je dotčeno, domáhat odstranění nesouladu; prokáže-li, že své právo uplatnila, zapíše se to na její žádost do veřejného seznamu.* […]“

[22] Konečně je třeba poukázat na zrušující rozsudek ze dne 21. 1. 2016, č. j. 7 As 290/2015 - 22, v němž se uvádí, že „*také poznámku spornosti podle § 24 odst. 1*

katastrálního zákona zapíše katastrální úřad mimo jiné na základě doloženého návrhu žalobce, který podal žalobu o určení, že právní jednání, na jehož základě má být zapsáno právo do katastru, je neplatné, zdánlivé nebo zrušené. Nejvyšší správní soud proto s ohledem na výše uvedené a skutečnost, že katastrální úřad při zápisu poznámky postupuje přiměřeně podle ustanovení o zápisu záznamu, dospěl k závěru, že katastrální úřad ani v případě zápisu poznámky spornosti nerozhoduje, nýbrž posuzuje, zda předložené listiny splňují podmínky pro zapsání poznámky.“

[23] Z obsahu správního a soudního spisu sice vyplynulo, že stěžovatel podal u Okresního soudu v Nymburce žalobu proti J. aj. D. na určení vlastnického práva, avšak tato žaloba byla usnesením uvedeného soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 8 C 1245/2003 - 410, odmítnuta, proti čemuž se stěžovatel bránil odvoláním, které bylo usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2010, č. j. 25 Co 148/2010 - 494, zamítnuto. Usnesení obou soudů stěžovatel napadl žalobou pro zmatečnost, kterou však Krajský soud v Praze svým usnesením ze dne 21. 10. 2010, č. j. 25 Co 148/2010-MOP - 91, zamítl, a následné odvolání stěžovatele proti tomuto usnesení bylo v rozsahu věci samé zamítnuto usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 12. 2014, č. j. 4 Co 61/2014 - 149.

[24] Z obsahu správního a soudního spisu dále vyplynulo, že stěžovatel dne 13. 4. 2015, tedy po skončení uvedených soudních řízení, doručil žalovanému žádost o zápis poznámky spornosti, který dokládal tím, že u Okresního soudu v Nymburce bylo vedeno pod sp. zn. 8 C 1245/2003 řízení o žalobě na určení vlastnictví ke shora uvedeným nemovitostem. Žalovaný uvedenou žádost vyřídil sdělením ze dne 28. 4. 2015, č. j. Z-2480/2015-208, ve kterém stěžovatele informoval o tom, že je třeba doložit žalobní návrh s podacím razítkem soudu, což stěžovatel dle žalovaného dosud neučinil. Na toto sdělení reagoval stěžovatel podáními ze dne 13. 5. 2015 a 15. 5. 2015, v nichž vyjádřil nesouhlas s postupem žalovaného, neboť měl za to, že vše potřebné pro zápis poznámky spornosti doložil. Uvedl důvody, pro které nemohl katastrálnímu úřadu předložit originál jím požadované listiny. K podání připojil kopii změny a doplnění návrhu na zahájení řízení ze dne 7. 10. 2005 a konverzi žaloby o náhradu škody ze dne 2. 12. 2003. Na tato sdělení stěžovatele reagoval žalovaný sdělením ze dne 9. 6. 2015, v němž konstatoval, že tyto doklady kvalifikovaným způsobem neprokazují vedení soudního řízení o určení vlastnického práva, neboť jím podaná určovací žaloba byla pravomocně odmítnuta. Poučil stěžovatele, že jen v případě zrušení pravomocného usnesení o odmítnutí žaloby by bylo možno tvrdit, že probíhá řízení o žalobě na určení vlastnického práva a že je možno vyznačit poznámku spornosti. Navazujícím sdělením ze dne 25. 6. 2015 žalovaný stěžovateli oznámil, že z důvodů nedoložení potřebných listin bylo řízení o jeho žádosti ukončeno. Na toto sdělení stěžovatel reagoval řadou podání, v nichž namítal nesouhlas s postupem žalovaného, jemuž současně začal vytýkat podíl na trestné činnosti a nekompetentnost jeho pracovníků. Žalovaný na tato podání odpověděl písemností ze dne 16. 7. 2015, ve které shrnul průběh vyřizování žádosti stěžovatele a setrval na svém dosavadním závěru, že předmětná žádost neobsahovala příslušné podklady a nebylo jí možno vyhovět. V návaznosti na to stěžovatel podal předmětnou zásahovou žalobu.

[25] Nejvyšší správní soud je ve shodě s krajským soudem a žalovaným toho názoru, že nebyly splněny podmínky pro zápis poznámky spornosti ve smyslu § 24 odst. 1 katastrálního zákona. Stěžovatelem doložené usnesení o odmítnutí žaloby na určení

vlastnictví (nadto v prosté kopii, nikoliv v originále či úředně ověřené kopii s podacím razítkem příslušného soudu), ani usnesení, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti citovanému usnesení, ani další předložené doklady (všechny bez formálních náležitostí) nelze považovat za listiny, na základě kterých měl správní orgán bez dalšího vyznačit poznámku spornosti. Soud stěžovatelovu žalobu odmítl podle § 114 odst. 2 ve spojení s § 43 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) a odmítavé usnesení bylo následně k odvolání stěžovatele potvrzeno Krajským soudem v Praze. To stejné platí i pro další listiny, resp. argumentaci stěžovatele. Ani z ní nelze dovodit, že bylo povinností žalovaného vyznačit poznámku spornosti. Výklad zastávaný stěžovatelem by byl i proti smyslu a účelu zápisu poznámky spornosti. V této souvislosti nelze nezmínit i možné důsledky zápisu poznámky spornosti.

[26] Ze všech výše uvedených důvodů nelze souhlasit se žalobcem, že se žalovaný dopustil nezákonného zásahu, pokud poznámku neprovedl. Nejvyšší správní soud souhlasí se žalovaným, resp. krajským soudem, že podmínky pro zápis poznámky spornosti v dané věci splněny nebyly.

[27] Na výše uvedeném závěru nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel proti usnesení, jímž Krajský soud v Praze zamítl odvolání proti odmítavému usnesení jeho určovací žaloby, brojil žalobou pro zmatečnost. Žaloba pro zmatečnost „*je mimořádným opravným prostředkem v občanském soudním řízení, jímž účastník soudního řízení napadá pravomocné soudní rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno, nebo rozhodnuto ve věci samé*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2007, č. j. 3 Ans 6/2006 - 126). Jak přitom vyplývá z obsahu spisu, tato žaloba směřovala proti výše citovaným soudním rozhodnutím a byla Krajským soudem v Praze zamítnuta a následné odvolání stěžovatele vůči tomuto usnesení zamítl Vrchní soud v Praze. Ani doklad o tom, že stěžovatel podal výše uvedenou žalobu pro zmatečnost, nelze proto považovat za doklad, na základě kterého bylo v dané věci nutno provést poznámku spornosti.

[28] Rovněž tak nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že krajský soud pochybil, když nevycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době napadeného jednání žalovaného. Krajský soud byl v dané věci povinen podle § 87 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. rozhodovat na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, což bezezbytku splnil.

[29] S ohledem na výše uvedené nelze souhlasit se stěžovatelem v námitkách poukazujících na porušení čl. 2 odst. 2 a 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Správní orgány postupovaly zcela v souladu s právní úpravou a nelze proto dovozovat ani porušení výše uvedených článků. Nejvyšší správní soud se tedy plně ztotožnil se závěry krajského soudu, na které v podrobnostech odkazuje.

[30] S přihlédnutím ke všem výše uvedeným důvodům dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo

na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

[32] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem ustanoven zástupcem advokát JUDr. Bc. Petr Mošna a podle § 35 odst. 8 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje účastníka řízení i v řízení o kasační stížnosti. Citované ustanovení rovněž stanoví, že je-li ustanoven advokát, platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud zjistil, že zástupci stěžovatele byl od 1. 9. 2016 pozastaven výkon advokacie. Česká advokátní komora v odpovědi na žádost o informace Nejvyššímu správnímu soudu sdělila, že od stejného data se jeho zástupcem stal v souladu s § 27 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, Mgr. Vít Brožek, advokát. Nejvyšší správní soud přiznal výši odměny za poskytnutí právních služeb podle § 11 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 4 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti spočívající v sepsání kasační stížnosti ve výši 3.100 Kč, a dále přiznal i náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu; celkem tedy 3.400 Kč. Co se pak týče žádosti o přiznání odměny a náhrady hotových výdajů za další úkon právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení, jak je požadováno v přípise doručeném zdejšímu soudu dne 7. 10. 2016, tento úkon nelze považovat za účelně vynaložený náklad k bránění práva ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., a § 13 odst. 1 advokátního tarifu. Mgr. Vít Brožek se stal zástupcem stěžovatele až od 1. 9. 2016, tedy v době, kdy již byla podána perfektní kasační stížnost, která byla zároveň posledním úkonem stěžovatele vůči zdejšímu soudu (tato kasační stížnost byla doručena zdejšímu soudu dne 31. 8. 2016, a to jménem a z datové schránky původně ustanoveného zástupce, JUDr. Bc. Petra Mošny). Poté zdejší soud od stěžovatele žádnou další procesní aktivitu nepožadoval. Ostatně, stěžovatel (resp. jeho zástupce) ani žádný procesní úkon, který by z údajné přípravy zastoupení vzešel, vůči zdejšímu soudu neučinil. Uvedený úkon právní služby by bylo možno shledat účelným např. v případě, kdyby vznikla potřeba reagovat na protitvrzení uvedená ve vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti. Tato situace však v dané věci nenastala (žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil). Je třeba doplnit, že původnímu zástupci stěžovatele byla odměna a náhrada hotových výdajů za úkon právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení přiznána již v řízení před krajským soudem. Pro podporu výše uvedeného postupu srov. podpůrně i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Azs 11/2013 - 44, ze dne 17. 7. 2013, č. j. 3 Azs 55/2012 - 47, nebo ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 - 59. Jelikož je Mgr. Vít Brožek plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň; částka daně činí 714 Kč. Celkem tedy odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů včetně daně činí 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2016

pokračování

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu